

**OBITELJSKI CENTAR
VIROVITIČKO-PODRAVSKE ŽUPANIJE**

**PROVEDBA PROGRAMA
KAKO BOLJE?
2008/09**

Naziv programa:

Kako bolje?

Program namijenjen zdravom odrastanju i jačanju zaštitnih činitelja razvoja.

Prijave za program:

Prijave za program trajale su tijekom listopada 2008. godine.

Prijave su se uzimale od strane roditelja i to njihovim osobnim dolaskom ili telefonom.

Voditeljica programa:

Alisa Kosić, dipl. soc. radnik, stručna radnica - socijalna radnica Obiteljskog centra Virovitičko-podravске županije

Ishodište programa:

Nacionalni plan aktivnosti za prava i interesa djeca od 2006. do 2012. Vlade Republike Hrvatske Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Područje IV. Uloga obitelji u podizanju i odgoju djece

Mjere:

- Širiti mrežu obrazovnih usluga i programa namijenjenih jačanju roditeljske kompetencije
- Pružiti društvenu potporu obitelji u obavljanju odgojne uloge

Nacionalna kampanja protiv tjelesnog kažnjavanja djece *Trebam ljubav* Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Cilj programa:

Identifikacija učenika s povećanim utjecajem rizičnih činitelja i uključivanje istih u socijalizacijske grupe. Učenje novih oblika ponašanja kod djece.

Korisnici programa:

Učenici 7. i 8. razreda Osnovne škole u Gradini, a kod kojih su od strane nastavnika ili roditelja uočena neka od nepoželjnih oblika ponašanja (povučenost, sramežljivost ili neopravdano izostajanje s nastave, agresivnost prema sebi i/ili drugima i sl.)

Trajanje programa:

Tijekom školske godine 2008/09

Izvještaj izradila:

Alisa Kosić, dipl. soc. rad., stručna radnica – socijalna radnica Obiteljskog centra Virovitičko-podravске županije; voditeljica programa Kako bolje?

*slika na naslovnici prikazuje dio plakata Moj svijet kojeg su načinili korisnici i korisnice na radionici

Kratki opis provedbe programa:

Provedba programa započela je u studenom 2008. godine, a nakon provedene prezentacije programa svim osnovnim školama na području županije u razdoblju rujna i listopada iste godine.

Tijekom prezentacije, ravnatelji škola i učitelji razredne nastave dobili su poziv da o programu upoznaju roditelje, a podijeljeni su i prigodni letci.

Tijekom mjeseca listopada trajali su upisi u program. Zbog velike zainteresiranosti za uključivanje u program na području Gradine, uspostavlja se suradnja s O: Š. Gradina. Gdje se osigurava i prostorija za provođenje radionica, a radi pristupačnosti korisnicima programa.

Na ostalim područjima županije nije iskazan interes za uključivanje u program.

U program se upisalo 14 učenika i učenica O. Š. Gradine.

U razdoblju od 19. studenog do 08. travnja provedeno je ukupno 18 radionica u kojima su korištene kreativne i grupne tehnike usmjerene ka usvajanju novih vještina korisnih u svakodnevnim odnosima.

Radionice su se provodile svake srijede počevši 9. studenog i zaključno s datumom 8. travanj od 13,00 sati i trajale su 60 minuta.

Tijekom zimskih i proljetnih praznika osigurali su se odmori u skladu sa službenim školskim kalendarom 2008/09 godine.

Govorilo se o njihovim školskim obvezama, o odnosima s učiteljima i roditeljima. Radionice o aktivnom rješavanju sukoba, s naglaskom na vršnjačke sukobe, o potrebama i željama i kako ostvariti svoje želje.

Slika 1. prikazuje igru Krug povjerenja koju su sudionici igrali tijekom radionice o prijateljstvu

Sadržaji i tijek radionica:

1. radionica provedena 19. studenog 2008.

Broj sudionika/ca: 12

Tema radionice: Formiranje grupe

Cilj: formiranje grupe i postavljanje grupnih pravila

Trajanje susreta: 60 minuta

2. radionica provedena 26. studenog 2008.

Broj sudionika/ca: 11

Tema radionice: Prijateljstvo

Cilj: upoznavanje i povezivanje članova grupe

Trajanje susreta: 60 minuta

3. radionica provedena 03. prosinca 2008.

Broj sudionika/ca: 11

Tema radionice: Emocije

Cilj: upoznavanje vlastitih emocija

Trajanje susreta: 60 minuta

4. radionica provedena 10. prosinca 2008.

Broj sudionika/ca: 8

Tema radionice: Sukobi – što s njima?

Cilj: učenje novih načina rješavanja sukoba

Trajanje susreta: 60 minuta

5. radionica provedena 17. prosinca 2008.

Broj sudionika/ca: 9

Tema radionice: Izrada plakata Moj svijet

Cilj: bolja grupna povezanost, kreativno izražavanje

Trajanje susreta: 60 minuta

6. radionica provedena 14. siječnja 2009.

Broj sudionika/ca: 9

Tema radionice: Uvod u moju knjigu (izrada osobnog priručnika)

Cilj: osvješćivanje vlastitih potreba i načina kako ih zadovoljavamo u svakodnevnom životu

Trajanje susreta: 60 minuta

7. radionica provedena 21. siječnja 2009.

Broj sudionika/ca: 10

Tema radionice: Nastavak izrade osobnog priručnika

Cilj: osvješćivanje vlastitih potreba i načina kako ih zadovoljavamo u svakodnevnom životu

Trajanje susreta: 60 minuta

8. radionica provedena 28. siječnja 2009.

Broj sudionika/ca: 12

Tema radionice: Nastavak izrade osobnog priručnika

Cilj: osvješćivanje vlastitih potreba i načina kako ih zadovoljavamo u svakodnevnom životu

Trajanje susreta: 60 minuta

9. radionica provedena 04. veljače 2009.

Broj sudionika/ca: 9

Tema radionice: Završavanje osobnog priručnika

Cilj: izrada vlastite knjižice o sebi, svojim željama i potrebama i izrada plana kako ostvariti želju

Trajanje susreta: 60 minuta

10. radionica provedena 11. veljače 2009.

Broj sudionika/ca: 8

Tema radionice: Rješavanje neželjene situacije – igrokaz

Cilj: osvješćivanje novih načine rješavanja sukoba s naglaskom na nenasilno rješavanje sukoba

Trajanje susreta: 60 minuta

11. radionica provedena 18. veljače 2009.

Broj sudionika/ca: 9

Tema radionice: Rješavanje neželjene situacije – igrokaz

Cilj: usvajanje i primjene novih oblika rješavanja sukoba u odabranim situacijama

Trajanje susreta: 60 minuta

12. radionica provedena 25. veljače 2009.

Broj sudionika/ca: 9

Tema radionice: Komunikacija učenik - nastavnik

Cilj: praćenje grupne povezanosti, razgovor o odabranoj temi

Trajanje susreta: 60 minuta

*tema susreta je odabrana od strane sudionika susreta iz razloga procijenjene potrebe za razgovor o toj temi

13. radionica provedena 04. ožujka 2009.

Broj sudionika/ca: 3

Tema radionice: Nakon osnovne škole

Cilj: razgovor o njihovim planovima i razmišljanjima vezano uz nastavak obrazovanja nakon završetka osnovne škole

Trajanje susreta: 60 minuta

*tema susreta je odabrana od strane sudionika susreta iz razloga procijenjene potrebe za razgovor o toj temi

14. radionica provedena 11. ožujka 2009.

Broj sudionika/ca: 12

Tema radionice: Tjelesno kažnjavanje djece vezano uz provedbu Nacionalne kampanje protiv tjelesnog kažnjavanja djece Trebam ljubav Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Cilj: upoznavanje s problematikom tjelesnog kažnjavanja djece i s Nacionalnom kampanjom protiv tjelesnog kažnjavanja djece Trebam ljubav Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Trajanje susreta: 60 minuta

15. radionica provedena 18. ožujka 2009.

Broj sudionika/ca: 8

Tema radionice: Izrada plakata Tjelesno kažnjavanje djece vezano uz provedbu Nacionalne kampanje protiv tjelesnog kažnjavanja djece Trebam ljubav Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti.

Cilj: upoznavanje s problematikom tjelesnog kažnjavanja djece i s Nacionalnom kampanjom protiv tjelesnog kažnjavanja djece Trebam ljubav Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, kreativno izražavanje vlastitih stavova izradom plakata na zadanu temu

Trajanje susreta: 60 minuta

16. radionica provedena 25. ožujka 2009.

Broj sudionika/ca: 8

Tema radionice: Izrada plakata Tjelesno kažnjavanje djece vezano uz provedbu Nacionalne kampanje protiv tjelesnog kažnjavanja djece Trebam ljubav Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. – nastavak prošlog susreta

Cilj: upoznavanje s problematikom tjelesnog kažnjavanja djece i s Nacionalnom kampanjom protiv tjelesnog kažnjavanja djece Trebam ljubav Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, kreativno izražavanje vlastitih stavova izradom plakata na zadanu temu

Trajanje susreta: 60 minuta

17. radionica provedena 01. travnja 2009.

Broj sudionika/ca: 8

Tema radionice: dosadašnje aktivnosti provedene u programu *Kako bolje?*

Cilj: zaključivanje cjeline programa

Trajanje susreta: 60 minuta

18. radionica provedena 08. travnja 2009.

Broj sudionika/ca: 9

Tema radionice: rastanak, zadnji grupni sastanak

Cilj: zaključivanje cjeline programa, pozdravljanje sa sudionicima programa

Trajanje susreta: 60 minuta

Razdoblje	Aktivnost	Metode	Broj i struktura uključenih osoba/korisnika	Svrha aktivnosti	Mjesto provođenja aktivnosti	Provođači
Listopad 2008.	Prezentacija programa	<ul style="list-style-type: none"> • Usmena prezentacija osnovnim školama u gradu Virovitica • Pismenim putem školama izvan grada Virovitica • Najavom na službene stranice WEB • Plakatima te javnim glasilima 	<p>Nastavni i stručni kadar osnovnih škola na području županije.</p> <p>Roditelji učenika osnovnih škola.</p> <p>Javnost.</p>	<p>Upoznavanje djelatnika osnovnih škola i roditelja s programom.</p> <p>Prezentacija programa javnosti.</p>	Osnovne škole, medijski prostori, Obiteljski centar Virovitičko-podravске županije	Alisa Kosić, dipl. soc.radnik; stručna radnica - socijalna radnica
	Prikupljanje prijava	<ul style="list-style-type: none"> • Osobni dolazak roditelja 	Roditelji koji žele djecu uključiti u program <i>Kako bolje?</i>	Mobilizacija i uključivanje korisnika.	Obiteljski centar Virovitičko-podravске županije,	
Studeni 2008–Travanj 2009	Analiza prijavnih obrazaca	<ul style="list-style-type: none"> • Uvid u evidenciju prijavljenih korisnika 	Djeca osnovnoškolske dobi 8-30 korisnika	Formiranje grupe	Obiteljski centar Virovitičko-podravске županije,	
	Direktan rad s djecom	<ul style="list-style-type: none"> • Grupni pristup • Kreativne i socijalizacijske radionice 	Djeca osnovnoškolske dobi 8-30 korisnika	Razvijanje pozitivnih obrazaca ponašanja te učenje socijalizacijskih vještina	Obiteljski centar Virovitičko-podravске županije,	
	Direktan rad s roditeljima	<ul style="list-style-type: none"> • Roditeljski sastanak • Individualno savjetovanje • Grupni pristup 	Roditelji djece uključenih u program <i>Kako bolje?</i> 3 korisnika	Pružanje podrške roditeljima i djeci uključene u program. Širenje djelovanja programa i na roditelje	Obiteljski centar Virovitičko-podravске županije,	
Svibanj 2009	Analiza monitoringa i evaluacija programa	<ul style="list-style-type: none"> • Uvid u podatke praćenja programa • Ex-ante i ex-post evaluacija 	Svi korisnici uključeni u program	Vrednovanje i procjena učinkovitosti programa. Provjera replikabilnosti programa za iduću školsku godinu.	Obiteljski centar Virovitičko-podravске županije	
	Prezentacija evaluacije programa	<ul style="list-style-type: none"> • Priopćenjem na službenim stranicama centra • Objavom biltena 	Šira javnost	Upoznavanje šire javnosti s uspješnosti provođenja programa <i>Kako bolje?</i>	Medijski prostor, WEB stranica Obiteljskog centra	

Tablica 1.

Tablica prikazuje planirane aktivnosti za realizaciju programa *Kako bolje?*, a ista je služila i za praćenje provedbe programa *Kako bolje?*.

Razdoblje	Aktivnost	Metode	Broj i struktura uključenih osoba/korisnika	Svrha aktivnosti	Mjesto provođenja aktivnosti	Provođači
Listopad 2008.	Prezentacija programa	<ul style="list-style-type: none"> • Usmena prezentacija osnovnim školama u gradu Virovitica • Pismenim putem školama izvan grada Virovitica • Najavom na službene stranice WEB • Plakatima te javnim glasilima 	<p>Nastavni i stručni kadar osnovnih škola na području županije.</p> <p>Roditelji učenika osnovnih škola.</p> <p>Javnost.</p>	<p>Upoznavanje djelatnika osnovnih škola i roditelja s programom.</p> <p>Prezentacija programa javnosti.</p>	Osnovne škole, medijski prostori, Obiteljski centar Virovitičko-podravske županije	Alisa Kosić, dipl. soc.radnik; stručna radnica- socijalna radnica
	Prikupljanje prijava	<ul style="list-style-type: none"> • Osobni dolazak roditelja • Prijave pedagoga škole u Gradini 	<p>Roditelji koji žele djecu uključiti u program <i>Kako bolje?</i></p> <p>Stručni kadar Osnovne škole Gradina.</p>	Mobilizacija i uključivanje korisnika.	Obiteljski centar Virovitičko-podravske županije, Osnovna škola Gradina	
Studeni 2008–Travanj 2009	Analiza prijavnih obrazaca	<ul style="list-style-type: none"> • Uvid u evidenciju prijavljenih korisnika 	Djeca osnovnoškolske dobi 3 prijavljenih osobnim dolaskom roditelja 14 prijavljenih putem Osnovne škole gradina	Formiranje grupe	Prostorije Osnovne škole Gradina	
	Direktan rad s djecom	<ul style="list-style-type: none"> • Grupni pristup • Kreativne i socijalizacijske radionice 	Djeca, učenici osnovne škole gradina od 12 do 14 godina	Razvijanje pozitivnih obrazaca ponašanja te učenje socijalizacijskih vještina	Prostorije Osnovne škole Gradina	
	Direktan rad s roditeljima	<ul style="list-style-type: none"> • Individualno savjetovanje 	Roditelji djece uključenih u program <i>Kako bolje?</i> 3 korisnika	Pružanje podrške roditeljima i djeci uključene u program. Širenje djelovanja programa i na roditelje	Prostorije Osnovne škole Gradina	
Svibanj 2009	Analiza monitoringa i evaluacija programa	<ul style="list-style-type: none"> • Uvid u podatke praćenja programa • Ex-ante i ex-post evaluacija 	Svi korisnici uključeni u program	Vrednovanje i procjena učinkovitosti programa. Provjera replikabilnosti programa za iduću školsku godinu.	Obiteljski centar Virovitičko-podravske županije	
	Prezentacija evaluacije programa	<ul style="list-style-type: none"> • Priopćenjem na službenim stranicama centra 	Šira javnost	Upoznavanje šire javnosti s uspješnosti provođenja programa <i>Kako bolje?</i>	Medijski prostor, WEB stranica Obiteljskog centra	

Tablica 2.

Tablica prikazuje provedene aktivnosti i načinjena je prema shemi prethodne aktivnost, a s ciljem usporedbe planiranih i provedenih aktivnosti programa *Kako bolje?*.

Obrazloženje prikazanih tablica

Usporedbom planiranih i provedenih aktivnosti može se zaključiti fleksibilnost programa na način da je iz razloga velikog odaziva roditelja s područja nadležnosti Osnovne škole Gradina, provedba programa smještena u prostorije škole.

Direktan rad s roditeljima se nije proveo na planirani način već individualnim pristupom na način da su se roditelji mogli obratiti voditeljici programa pola sata prije početka radionica ili nakon radionica. Tijekom provođenja programa na savjetovanje se uključilo roditelji troje korisnika.

Tijekom trajanja programa, voditeljica je kontaktirala i s pedagogom škole Ivicom Čuljkom koji je raspolagao informacijama o uključenim korisnicima a vezano uz njihovu situaciju kod kuće kao i ponašanjima u školi te školskom uspjehu.

Ostvareni ciljevi programa:

U program su bili uključeni učenici osnovne škole Gradina koji su sloveli kao „teška“ djeca bilo da su sloveli kao povučeni, nekomunikativni ili kao agresivni, hiperaktivni i sl.

Osigurala se kontinuirana provedba programa te dostupnost kako roditeljima tako i stručnom kadru Osnovne škole u Gradini.

Tijekom rada u grupi isti učenici su imali priliku upoznati sebe, uvidjeti svoja ponašanja i načine kako ponašanja koja im ne koriste zamijeniti s konstruktivnim. U grupi su se članovi imali prilike i međusobno bolje upoznati te stvoriti nova prijateljstva, a isto tako su izražavali kako su svoja iskustva s radionica dijelili i s drugim vršnjacima.

Provedena je analiza dobivenih pokazatelja dobivenih obradom evaluacijskih listića kao i informiranje javnosti kako o tijeku programa tako i o dobivenim rezultatima programa.

Slika 2 prikazuje sudionike i sudionice završna radionice nakon podjele zahvalnice za sudjelovanje u programu

Praćenje i evaluacija programa

Tijekom provedbe programa, nakon svake radionice sudionici su imali prilike ispuniti evaluacijske listiće pripremljene za ocjenu svake radionice.

U evaluacijske listiće, sudionici su imali prilike ocijeniti voditeljicu programa (ocjenom od 1 do 10), radionicu (ocjenom od 1 do 10), izraziti kako su se sve osjećali (zaokruživanjem ponuđenih osjećaja), izraziti kako im je sve bilo na radionici (zaokruživanjem) te procijeniti vlastito sudjelovanje na radionici.

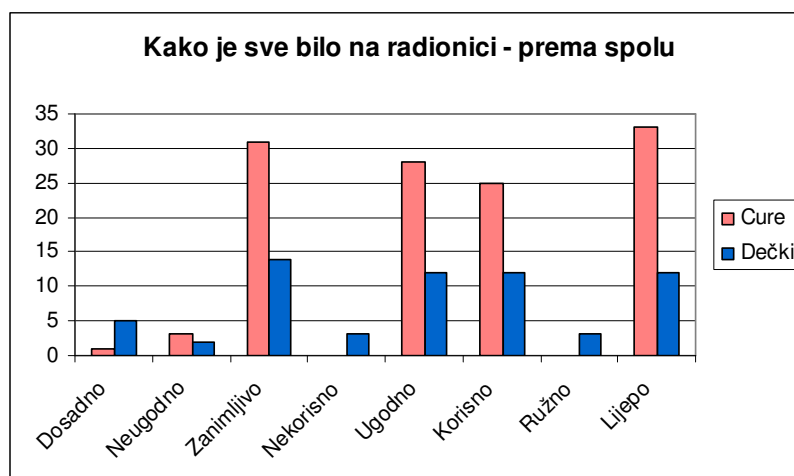
Obradom evaluacijskih listova dobiveni su sljedeći pokazatelji:

Ocjene prema spolu:

	Cure	Dečki
Ocjena voditeljice:	10	10
Ocjena radionice	8,4	7,1

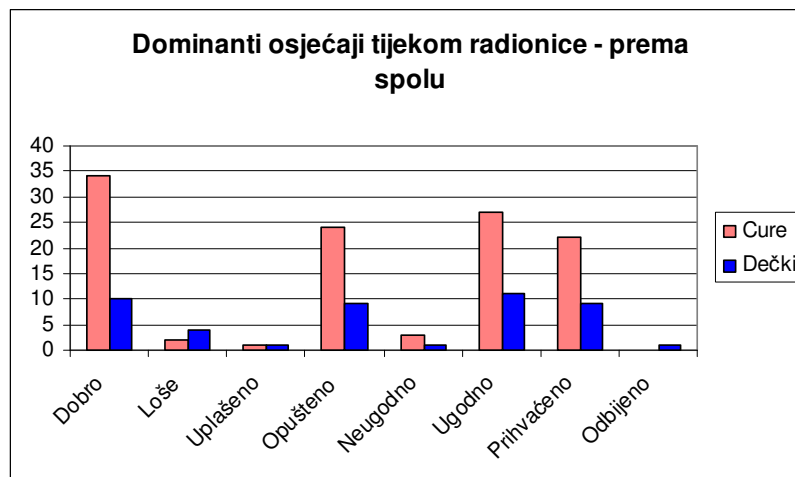
:

Kako je sve bilo na radionicama – prikaz rezultata prema spolu

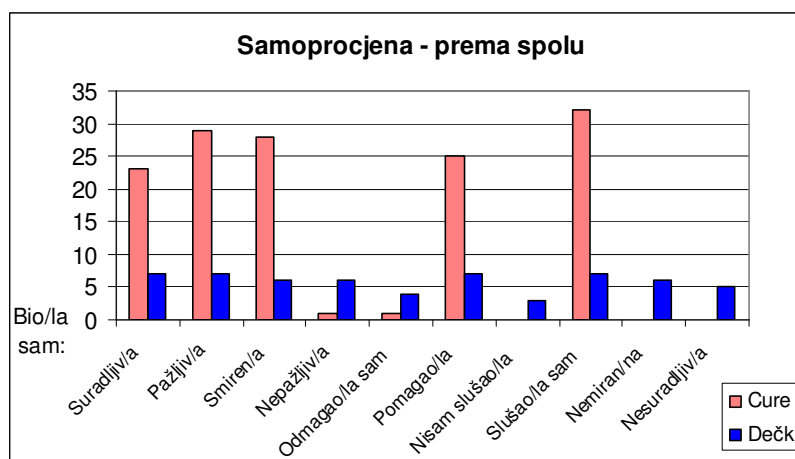
Grafikon 1. prikaz dobivenih vrijednosti na pitanju kako je sve bilo na radionici – usporedba prema spolu

Dominantni osjećaji tijekom radionica – prikaz rezultata prema spolu

Grafikon 2. Prikaz dobivenih rezultata na pitanje Dominantni osjećaji tijekom radionice – usporedba prema spolu

Samoprocjena – prikaz rezultata prema spolu

Grafikon 2. Prikaz dobivenih rezultata na pitanje Procjena vlastitog sudjelovanja na radionici – usporedba prema spolu

Na zadnjoj radionici, sudionici su imali priliku dati završnu ocjenu programa Kako bolje?.

Jednoglasno su izrazili da je program Kako bolje? koristan program i da bi ga se trebalo provoditi u svim školama

Zaključna ocjena programa je viša od dobivene ukupne ocijene radionica dobivene obradom evaluacijskih listića i iznosi 10.